

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

TEKS UCAPAN

**YB DATUK AARON AGO DAGANG
MENTERI PERPADUAN NEGARA**

SEMPENA

**MAJLIS PERHIMPUNAN
KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA**

21 OKTOBER 2026

10.00 PAGI

ARKIB NEGARA MALAYSIA

Salam Perpaduan dan Salam Malaysia MADANI

PENGENALAN

1. Terima kasih kepada semua kerana sudi hadir ke **Majlis Perhimpunan Kementerian Perpaduan Negara Bilangan 5 Tahun 2026**.
2. Sekalung penghargaan juga kepada Arkib Negara Malaysia yang telah memastikan penganjuran majlis pada pagi ini berjalan dengan lancar dan sempurna.

KOLEKSI ARKIB NEGARA MALAYSIA DAN NARATIF SEJARAH NEGARA

Hadirin yang saya kasihi sekalian,

3. Koleksi Arkib Negara Malaysia menunjukkan perkembangan yang konsisten dari tahun ke tahun, dengan jumlah keseluruhan koleksi meningkat daripada **3.14 juta fail pada 2023 kepada 3.22 juta pada 2026**. Perkembangan ini membuktikan usaha berterusan Arkib Negara dalam mengumpul, memelihara dan memperkayakan khazanah rekod negara agar terus menjadi sumber rujukan sejarah dan warisan untuk generasi akan datang. **Tahniah saya ucapkan kepada**

Arkib Negara Malaysia atas pencapaian dan komitmen ini.

4. Selain itu, saya ingin merakamkan penghargaan atas usaha Arkib Negara Malaysia memperoleh **8,507 fail dari luar negara pada tahun lalu**, khususnya berkaitan rekod **Singapore, East Malaysia and Brunei, Malay States, Malaya dan Straits Settlements**. Usaha ini amat penting kerana rekod-rekod tersebut menjadi sebahagian daripada sumber sejarah yang dapat membantu kita memahami perjalanan pembentukan negara.
5. **Koleksi digital ANM juga terus berkembang melalui usaha pendigitalan bahan arkib. Pada tahun 2025, sebanyak 47,659 imej telah didigitalkan**, melibatkan koleksi Setiausaha Kerajaan Negeri Perak, Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor dan British Advisor's Office Perlis. Pada **tahun 2026 pula, sebanyak 76,218 imej telah didigitalkan**, melibatkan koleksi British Advisor's Office Perlis dan Kelantan serta koleksi Aminuddin Baki.
6. Saya berpandangan bahawa usaha pendigitalan bahan arkib amat penting untuk memastikan khazanah sejarah dan warisan negara terus terpelihara, mudah diakses dan dapat dimanfaatkan oleh generasi akan datang. Dalam era teknologi dan kecerdasan buatan, bahan sejarah tidak

boleh sekadar disimpan, tetapi perlu didigitalkan supaya dapat dikaji, dikongsi dan dimanfaatkan dengan lebih meluas oleh penyelidik, pelajar dan masyarakat.

7. Kesemua usaha ini adalah antara langkah penting dalam memperkukuh dokumentasi dan naratif sejarah negara.

8. Malah, buat julung kalinya di bawah Kerajaan MADANI, kita telah menubuhkan **Majlis Sejarawan Negara (MSjN)** yang dipengerusikan sendiri oleh YAB Perdana Menteri. Namun, saya berpandangan bahawa peranan dan fungsi Majlis ini perlu terus dimantapkan dan bukan sekadar bersidang dua kali setahun. Majlis ini perlu mempunyai **peranan yang lebih signifikan, dan memberi nilai tambah kepada negara.**

9. Oleh itu, dua perkara perlu digerakkan segera dan dimuktamadkan dalam tahun ini.

- I. Pertama, mewujudkan **Garis Panduan Kenyataan Awam Berkaitan Sejarah Negara** bagi menetapkan prinsip penggunaan sumber, pandangan pakar serta tatacara penyampaian maklumat sejarah kepada masyarakat.

II. Kedua, memantapkan **mekanisme respons terhadap polemik sejarah**, khususnya isu yang tular di media massa dan media sosial, melalui prosedur dalaman yang lebih teratur untuk menilai sesuatu isu dan menentukan keperluan mengeluarkan kenyataan rasmi MSjN.

10. Saya mohon Ketua Pengarah Arkib Negara Malaysia membentangkan kedua-dua perkara ini dalam mesyuarat pasca-Kabinet yang akan datang, sebelum diangkat untuk pertimbangan dan dimuktamadkan dalam mesyuarat Majlis Sejarawan Negara.

PROJEK PEMBANGUNAN ARKIB NEGARA MALAYSIA

Hadirin yang saya hormati sekalian,

11. Saya dimaklumkan oleh Arkib Negara Malaysia bahawa bagi tahun 2026, satu projek pembangunan sedang dilaksanakan iaitu **Projek Menaik Taraf dan Mengubah Suai Dewan Penyelidikan dan Repositori di Wisma Warisan, Ibu Pejabat Arkib Negara Malaysia**, di bawah RMK-13, RP1 Tahun 2026. Projek ini adalah antara usaha untuk memperkukuh kemudahan penyelidikan, penyimpanan serta pengurusan bahan arkib negara.

12. Bagi tahun 2027 pula, Arkib Negara Malaysia telah mencadangkan beberapa projek pembangunan baharu yang meliputi **pembinaan bangunan dan galeri, penaiktarafan kemudahan serta pendigitalan bahan arkib**. Cadangan pembinaan melibatkan **Bangunan Arkib Negara Malaysia Negeri Johor, Melaka, Kelantan dan Perlis**, di samping **Bangunan Galeri Memorial Tun Abdullah Ahmad Badawi**.

13. Bagi **Memorial Tun Abdullah Ahmad Badawi**, saya dimaklumkan bahawa proses pemindahan hak milik tanah masih sedang diuruskan. Untuk makluman, surat bertarikh **15 April 2026** daripada Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian Persekutuan Negeri Pulau Pinang telah mempertimbangkan dan meluluskan permohonan pemberimilikan tanah kerajaan di sebahagian Lot 13459, Seksyen 1, Bandar Bertam, Daerah Seberang Perai, Pulau Pinang.

14. Oleh itu, saya memohon agar Bahagian Kewangan dan Pembangunan KPN, untuk teliti dan selaraskan kesemua projek pembangunan ini supaya projek-projek yang dirancang dapat digerakkan dengan sebaiknya.

AKTA DAN PERUNDANGAN

Hadirin yang saya muliakan sekalian,

15. Seterusnya, dari aspek perundangan, **saya dimaklumkan bahawa Arkib Negara Malaysia (ANM) sedang melaksanakan cadangan pindaan Rang Undang-Undang Akta Arkib Negara 2003 [Akta 629]** bagi memastikan kerangka perundangan berkaitan pengurusan rekod dan pentadbiran arkib terus relevan dengan perkembangan semasa, khususnya dalam menghadapi perubahan pesat teknologi digital.

16. Perkara ini juga selari dengan perkembangan di beberapa negara maju. Sebagai contoh, **United Kingdom melalui Public Records Act** telah menggunakan takrif rekod yang bersifat teknologi-neutral, yang merangkumi rekod yang menyampaikan maklumat melalui apa-apa medium, termasuk dokumen elektronik, e-mel, media sosial dan pangkalan data. Kerangka tersebut turut disokong dengan mekanisme khusus bagi pemindahan dan pemeliharaan rekod *born-digital*.

17. **Australia juga sedang memodenkan Archives Act 1983** bagi mewujudkan kerangka perundangan yang lebih kontemporari dan mencerminkan era digital. Pada masa

yang sama, Australia telah mengiktiraf pelbagai bentuk rekod digital seperti e-mel, SMS, media sosial, sistem awan dan kandungan yang dijana oleh teknologi kecerdasan buatan sebagai sebahagian daripada rekod kerajaan yang perlu diuruskan dengan sewajarnya.

18. Sehubungan itu, **saya mencadangkan supaya pindaan Akta 629 bukan sekadar bersifat mengemas kini peruntukan sedia ada, tetapi melihat ke hadapan dengan membina kerangka undang-undang arkib yang benar-benar bersedia untuk era digital.** Antaranya termasuk memperjelas kedudukan rekod elektronik dan *born-digital*, memperkukuh kuasa serta tanggungjawab ANM dalam menetapkan standard pengurusan rekod digital, memastikan aspek integriti, keaslian, keselamatan dan mengambil kira perkembangan teknologi baharu termasuk kecerdasan buatan, pengkomputeran awan dan sistem komunikasi digital.

19. Saya juga mencadangkan supaya dalam proses pindaan ini, **Malaysia mengambil manfaat daripada pengalaman dan amalan terbaik negara-negara yang telah bergerak lebih awal dalam pemodenan perundangan arkib,** supaya Akta 629 bukan sahaja dapat menangani keperluan

hari ini, tetapi kekal relevan untuk tempoh 10 hingga 20 tahun akan datang.

20. Saya turut dimaklumkan bahawa ANM telah melaksanakan beberapa sesi libat urus bersama kementerian, jabatan dan agensi berkaitan, antaranya **Kementerian Digital, Kementerian Luar Negeri, Jabatan Digital Negara dan Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan Malaysia**. Pandangan dan ulasan yang diterima sedang diteliti serta diperhalusi secara menyeluruh, dan **RUU pindaan Akta 629 dijangka dibentangkan di Parlimen pada tahun 2027**.

21. Selain itu, saya juga dimaklumkan bahawa ANM turut sedang melaksanakan pindaan terhadap **Peraturan-Peraturan Arkib Negara (Penetapan Borang-Borang Bagi Pelupusan Rekod Awam) (Pindaan) 2026** bagi mengemas kini dan menambah baik borang-borang berkaitan pelupusan rekod awam. **Peraturan-Peraturan Arkib Negara (Fi) (Pindaan) 2026** pula bertujuan mengemas kini fi sedia ada, memasukkan perkhidmatan baharu serta memberi kuasa pengecualian fi.

PELAKSANAAN PROGRAM

Hadirin yang saya kasihi sekalian,

22. Berhubung pelaksanaan program Arkib Negara Malaysia, saya ingin menyentuh **empat niche program** yang saya lihat mempunyai potensi besar untuk terus diperkasakan pada tahun hadapan.

23. Pertama, **Arkib@Sekolah**. Tahun lalu, Kementerian melalui Arkib Negara Malaysia telah melancarkan Arkib@Sekolah sebagai satu inisiatif baharu untuk mendekatkan generasi muda dengan bahan-bahan sejarah serta memupuk minat terhadap sejarah negara. **Sebanyak 7 lokasi telah dilaksanakan pada tahun lalu, manakala 11 lokasi pada tahun ini.** Saya berpandangan bahawa inisiatif ini perlu diperluaskan kepada lebih banyak sekolah pada tahun hadapan. Dalam hal ini, saya **mencadangkan supaya ANM menjalinkan kerjasama lebih strategik dengan Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) dengan memanfaatkan platform Kelab Rukun Negara (KRN) di sekolah sebagai saluran untuk menganjurkan program Arkib@Sekolah.** Dengan lebih banyak sekolah mempunyai KRN, platform ini boleh menjadi jambatan antara sejarah, Rukun Negara dan

pembentukan identiti nasional dalam kalangan generasi muda.

24. Kedua, **Arkib@Komuniti**. Saya ingin merakamkan tahniah kepada ANM atas kejayaan melaksanakan inisiatif ini yang mula digerakkan pada tahun lalu. Pada **tahun 2025, sebanyak 5,068 bahan koleksi telah diperoleh daripada komuniti, manakala sebanyak 4,081 bahan telah diperoleh pada tahun 2026**. Saya mengambil kesempatan ini untuk merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada semua individu serta komuniti yang telah menyumbangkan koleksi mereka. Setiap bahan yang disumbangkan bukan sekadar dokumen, tetapi adalah sebahagian daripada memori dan sejarah masyarakat yang perlu dipelihara untuk generasi akan datang. Bagi memperluaskan usaha ini, saya **mencadangkan supaya ANM meneroka kerjasama strategik atau memorandum persefahaman (MoU) dengan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di seluruh negara**. PBT boleh menjadi rakan strategik ANM dalam mengenal pasti, mendapatkan dan memelihara bahan sejarah daripada komuniti setempat.

25. Ketiga, **program pameran**. **Sebanyak 27 pameran telah dilaksanakan pada tahun 2025, manakala 13 pameran telah dilaksanakan pada tahun ini**. Saya melihat pameran

sebagai salah satu medium paling berkesan untuk membawa sejarah keluar daripada institusi arkib dan mendekatkannya kepada orang awam. Oleh itu, saya **mencadangkan agar pada tahun hadapan, ANM memberi tumpuan lebih besar kepada penganjuran pameran di pusat beli-belah dan ruang awam yang mempunyai jumlah pengunjung yang tinggi. Sebagai contoh, kita boleh menganjurkan pameran Tunku Abdul Rahman di Pavilion Bukit Bintang, pameran Tun V.T. Sambanthan di KLCC dan pameran Tun Jugah di Mid Valley, selain tokoh-tokoh negarawan yang lain. Untuk menjayakan pendekatan ini, kerjasama dengan kumpulan pengendali pusat beli-belah seperti IOI Properties, Pavilion Group, Tropicana dan Mid Valley wajar diterokai.**

26. Keempat, **Program Mengenang Negarawan.** Tahun ini, kita telah berjaya menganjurkan program mengenang tiga tokoh negarawan negara, iaitu Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, Tun Abdul Razak Hussein dan Tun Temenggong Jugah anak Barieng. Untuk makluman, **YAB Perdana Menteri turut memberikan sokongan terhadap program ini serta meminta supaya inisiatif tersebut diteruskan pada tahun hadapan. Sehubungan itu, saya mencadangkan agar ANM meneruskan Program**

Mengenang Negarawan pada tahun 2027 dengan memberi penghormatan kepada Tun Hussein Onn, Tun Tan Cheng Lock dan Tun Datu Mustapha Datu Harun.

27. Keempat-empat inisiatif ini pada pandangan saya perlu dilihat bukan sebagai program arkib semata-mata, tetapi sebagai instrumen membina negara bangsa.

PENUTUP

Hadirin yang saya hormati sekalian,

28. Akhir sekali, saya berharap agar kesemua usaha yang dilaksanakan oleh Arkib Negara Malaysia dapat memberikan **kesan yang nyata kepada masyarakat**. Usaha merakyatkan arkib perlu terus digerakkan supaya arkib bukan hanya dilihat sebagai tempat menyimpan rekod dan dokumen sejarah, tetapi sebagai institusi yang menghubungkan rakyat dengan sejarah, warisan dan identiti negara.

29. Saya juga ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada **Arkib Negara Malaysia** atas kesudian menjadi tuan rumah bagi perhimpunan pada kali ini. Sebelum saya mengakhiri ucapan, izinkan saya menyampaikan serangkap pantun:

***Pusaka bangsa tersimpan rapi,
Warisan lama terus dijaga,
Sejarah menjadi suluh negeri,
Membina teguh Negara Bangsa.***

Sekian, terima kasih.